

JONG IN GRONINGEN

DE DIALOOGSESSIES

JONGE GRONINGERS IN GESPREK
9 THEMA'S VOOR DE GRONINGSE TOEKOMST

JONG IN GRONINGEN

**JONGE GRONINGERS IN GESPREK
OVER 9 THEMA'S VOOR DE GRONINGSE TOEKOMST**

JONGERENTOP
GRONINGEN, NOVEMBER/ DECEMBER 2023
INFO@JONGEREN.TOP

JE ALTIJD SAMEN MET JONGEREN
EEN JOT ORGANISEER

GAVE INHOUD

JONGERENTOP

04. **INLEIDING**

05. **DOEL VAN DE DIALOOGSESSIES**

08. **DE 9 SESSIES SAMEN...**

11. **WAT OPVIEL**

13. **AANBEVELINGEN**

15. **DE DIALOOGSESSIES**

16. **MENTALE GEZONDHEID**

18. **ARMOEDE**

INLEIDING

"Jongeren zijn de toekomst", maar hoe vaak worden ze echt serieus genomen in wat zij belangrijk vinden en wanneer wordt er überhaupt naar ze geluisterd? Terwijl juist jongeren nog heel open naar vragen én oplossingen kijken en zij vaak nog vrij van belangen zijn. De stem van jongeren is wezenlijk bij het maken van plannen. Jongeren kijken anders naar problemen en oplossingen en hun stem moet gehoord worden om de toekomst vorm te geven.

DOEL VAN JONG IN GRONINGEN

Om de stem van jongeren een plek te geven is in 2019 de eerste JongerenTop georganiseerd in het Groningse aardbevingsgebied. 850 jongeren gingen met elkaar in gesprek over hun toekomst in de regio. Wat is belangrijk? Voortbordurend op deze uitkomsten kwam er in 2023 een vervolg met meerdere dialoogsessies. Dit was naar aanleiding van Nij Begun; de plannen voor een mooie toekomst voor Groningen.

Dertig jaar lang wordt er 200 miljoen euro per jaar extra geïnvesteerd in sociaal en economisch perspectief in Groningen en Noord-Drenthe, met als doel de brede welvaart substantieel te vergroten. Ook is er geld voor onder andere verduurzaming en infrastructuur. Wat vinden jongeren uit Groningen dat er met dit geld moet gebeuren?

JongerenTop organiseerde samen met het Rijk en de Groningse overheden dialoogsessies voor en met jongeren. Het doel: tot ideeën en adviezen komen voor de toekomst van Groningen.

Met een kleine groep jonge Groningers tussen 16-27 jaar zijn we gestart: zijn de thema's van 2019 nog actueel? Zij hebben negen thema's vastgesteld: mentale gezondheid, veiligheid, voorzieningen, onderwijs, economie, klimaat, armoede, wonen en de fysieke leefomgeving. Hun advies was ook: ga samen met jongerenorganisaties uit de provincie kleinere sessies organiseren, op thema, zodat je kunt verdiepen op inhoud.

Samen met het Rijk en de Groningse overheden hebben we met deze negen dialoogsessies een eerste stap gezet om jongeren een structurele stem en invloed te geven in de uitwerking van "Nij Begun". Om samen met jongeren vorm en inhoud te bepalen voor de toekomst van Groningen de komende dertig jaar. In dit boek een verslag per themasessie, concrete ideeën, maar ook een algemeen beeld en tips voor het vervolg.

“Ik denk ook dat jongeren moe zijn van de volwassenen die het net niet begrijpen”

JOT/08

DE 9 SESSIES SAMEN

JONGERENTOP

Negen dialoogsessies. Eén online, de rest verspreid door de provincie. In een kerk, een jeugdsoos, op een campus of in een broedplaats van ondernemers. Alle sessies werden samen met provinciale of lokale partners en jongeren georganiseerd. Het fundament van de sessies was tweeledig:

1. Dialoog

De dialoog onderscheidt zich van een discussie doordat de deelnemers luisteren naar ieders inbreng en elkaar bevragen op de precieze bedoeling van die inbreng. Luisteren is het meest fundamentele en tegelijkertijd meest ingewikkelde onderdeel van deze communicatie. We verwarren luisteren met horen en zeggen te 'luisteren', alleen maar om vervolgens te reageren met datgeen wat we vooraf besloten hebben. Doorvragen over een bepaald beeld of idee is dan ook erg belangrijk in een dialoog. Ook is het belangrijk te beseffen dat we steeds minder gewend zijn om elkaar echt in de ogen te kijken door bijvoorbeeld digitalisering, net als dat het moeilijk is om je te verplaatsen in elkaars standpunt.

Wat opviel bij verschillende sessies is dat jongeren aangaven het heel fijn te vinden om zo'n gesprek te voeren. En dat ze eigenlijk nergens 'leren' hoe dat moet. Een belangrijke bijvangst van een JongerenTop is dat jongeren juist ervaren en leren hoe een dialoog werkt. Dat je het niet eens met elkaar hoeft te zijn, om toch een normaal gesprek te kunnen voeren over wat je belangrijk vindt.

Tip: spreek van tevoren dialoogregels met elkaar af, zodat je elkaar daar ook op kunt wijzen. De dialoogregels die tijdens de JongerenTop gebruikt worden:

- Luister naar elkaar.
- Eén persoon tegelijk aan het woord.
- Vertel vanuit je eigen ervaringen. (gebruik "ik" i.p.v. "je", "wij" of "zij").
- Waardeer het verhaal van anderen, luister zonder oordeel. Ieders bijdrage telt.
- Respecteer andere meningen. Je hoeft het niet eens te zijn, ga in gesprek door vragen te stellen.
- Jij of een ander mag nadenken voor je antwoord geeft. Even stil zijn is oké.
- Vraag als er iets niet duidelijk is.
- Mobiele telefoons op stil en niet in je hand of op tafel tijdens het gesprek.

NB: Ook voor de aanwezige volwassenen was het vaak bijzonder om tijd en aandacht te nemen voor het gesprek, ook die zijn dat niet altijd (meer) zo gewend. En juist waar twee werelden samenkomen is een 'open dialoogruimte' essentieel om elkaar te begrijpen.

2. Beleving

Een JongerenTop kan niet zonder beleving en ontspanning! Ontladen, even op adem komen, maar ook in aanraking komen met iets nieuws geeft energie. Workshops zijn een makkelijke en snelle manier om ontspanning te bieden. Tijdens de dialoogsessies kregen jongeren bijvoorbeeld een workshop van ondernemers, een ecooloog of een workshop over bosbaden. De beleving kan ook zitten in de werkvorm. Bijvoorbeeld over fysieke veiligheid. Hoe dicht mag iemand bij je komen? Letterlijk iemand naar je toe laten lopen en 'stop' zeggen als het dichtbij genoeg is. Een gezamenlijke ervaring helpt om je creatieve hersenhelft open te zetten en daarna het gesprek met elkaar aan te gaan.

Werving

Jongeren komen niet vanzelf aan tafel. Een bericht in de krant of een brief leidt vaak niet tot aanmeldingen. Je moet dus extra dingen doen om jongeren de kans te geven om hun stem te laten horen. Er zijn twee essentiële tips:

- Ga zelf naar jongeren toe. Bezoek een school, campus, sportvereniging of jeugdsoos. Eén van de sessies op een jeugdsoos was tijdens een reguliere inloopavond en niet vooraf aangekondigd bij de jongeren. Het resultaat: jongeren die zich normaal gesproken nooit zouden aanmelden kwamen aan het woord. Je kan ook een evenement organiseren tijdens de dialoogsessie. Een kickboksworkshop met aansluitend een gesprek over veiligheid, levert waarschijnlijk meer en andere aanmeldingen op.
- Investeer in je netwerk. Een netwerk van jongeren, maar vooral ook van mensen die met jongeren werken. Bijvoorbeeld jongerenwerk, de jeugdsoos, contacten bij scholen, sport- cultuurverenigingen en organisaties die met jongeren werken zoals theaters, organisaties die werken met schooluitvallers en bijvoorbeeld bibliotheken.

Door dit netwerk te onderhouden heb je makkelijker toegang tot jongeren in de toekomst en kun je ook samen bouwen aan structurele invloed van jongeren op beleid en uitvoering omdat er ook weer nieuwe jongeren instromen.

Bij je eigen netwerk van jongeren kun je denken aan je eigen kinderen, je buurmeisje, je neefje of de kinderen van collega's en hun vrienden. Zet ook je 'volwassen' netwerk in om jongeren te vinden! Persoonlijk contact of via via werkt het allerbeste.

“Wanneer gaan ze nou eens echt naar ons kijken?”

JOT/ 11

WAT OPVIEL

JONGERENTOP

Elke sessie had een focus op een eigen thema. Wat we echter zagen gebeuren was dat er veel overlap was, wat ook logisch is aangezien alles met elkaar te maken heeft; onderwijs met voorzieningen en armoede met economie, om maar een voorbeeld te noemen. Het hebben van een fijne plek waar je vrienden kan ontmoeten, hangt samen met de thema's mentale gezondheid (kunnen praten met vrienden over hoe het gaat), wonen en voorzieningen (ontmoet je elkaar thuis of in een jeugdsoos?).

Als het in het onderwijs heel normaal is om het te hebben over waar je goed in bent of hoe het met je gaat, draagt dat bij aan mentale gezondheid, gevoel van veiligheid, maar ook beter weten wat je kan en wil, wat weer een link kan zijn naar werk/ economie. Oog voor samenhang van thema's en een integrale benadering van oplossingen is dan ook noodzakelijk. Alles heeft met alles te maken. Toch levert de focus op een thema wat op. Als je een algemene vraag stelt, krijg je ook algemene antwoorden. Stel je een gerichtere vraag op thema, dan komen er ook concretere antwoorden op. Die concrete uitkomsten staan in elk hoofdstuk per thema.

TIP!

Dé jongere bestaat niet.

Ook niet in Groningen.

Dé jongere bestaat niet.

Als je met tien jongeren hebt gesproken, betekent dat niet dat zij de mening van alle jongeren vertegenwoordigen. Dat bleek wel in de sessies. Per sessie waren er tussen de 6 - 20 jongeren aanwezig. In sommige sessies waren vooral veel jongeren van 23 jaar en ouder, theoretisch opgeleid en wonend in de stad Groningen. Bij andere sessies was de jongste deelnemer 14 jaar en was opleiding niet belangrijk in hun leven. Wel of geen auto, al je vrienden in het dorp hebben of verspreid over de hele wereld. Zoveel jongeren, zoveel achtergronden, zoveel meningen. Dat betekent dat voor oplossingen en ideeën veelal ook lokaal gekeken moet worden. Wat er speelt in Het Hogeland, kan in Westerwolde heel anders zijn.

9 AANBEVELINGEN

1. Zorg ervoor dat jongeren echt betrokken worden en dat hun mening serieus genomen wordt. Denk na over wat hun invloed is, welke vraag je stelt en wat je met hun input gaat doen. Bedenk vooraf wat je met de resultaten doet, leg dit bijvoorbeeld van te voren vast en communiceer dit naar de jongeren die meedoen.

2. Zorg voor een inclusieve en veilige omgeving waarin jongeren zich comfortabel voelen om hun mening te geven. Zorg voor een goede balans tussen aantal jongeren en volwassenen (de voorkeur; zorg dat jongeren in de meerderheid zijn).

3. Maak duidelijk wat de doelen zijn en sluit aan bij de behoeften en belangen van de jongeren.

4. Investeer in duurzame relaties met de jongeren. Leer ze kennen en onderhoud je contact. Luister echt, vraag door. Wees oprecht nieuwsgierig naar wat hen bezighoudt, waarom ze meedoen, wat ze willen leren en hoe jij ze hierbij kunt helpen.

5. Wees eerlijk.

6. Geef ze verantwoordelijkheid, laat jongeren elkaar steunen, maak duo's en laat ze samen de klus klaren.

Spreek ze er ook op aan als ze iets niet gedaan hebben, wat ze wel zouden doen. Dan ervaren ze ook dat ze verantwoordelijk zijn.

7. Enthousiaste jongeren zijn de beste ambassadeurs. Vraag aan jongeren die meedoen, hoe ze betrokken willen blijven.

8. Blijf jezelf, ga niet als een malle straattaal leren of je als een 15-jarige kleden. Wees oprecht, want jongeren prikken er doorheen als je niet jezelf bent. Als volwassene kun je leren van jongeren en andersom, stel jezelf open, dat kan alleen als je jezelf bent.

PROCES MÉT INHOUD

9. Input ophalen bij jongeren kan op vele manieren, ook digitaal.

Met enquêtes, panels of een poll op bijvoorbeeld Instagram. Maar ook voor een groep staan en vragen stellen.

Wat nog een extra meerwaarde is, is als je jongeren met elkaar in gesprek laat gaan. Jongeren geven dit zelf ook aan. Investeer in het proces van vragen stellen, luisteren naar elkaar, meningen horen en ze samen tot een idee of advies laten komen. Dit soort gesprekken worden zelden gevoerd, maar is voor nu en later heel waardevol. Denk verder dan alleen 'input ophalen', maar ook wat jongeren kunnen en willen leren in het proces van input geven!

DE DIALOGESSESIES

MENTALE GEZONDHEID

Mentale gezondheid bij jongeren is regelmatig in het nieuws. Social media, diverse wereldwijde crises, de corona-pandemie. In Groningen spelen dan ook nog de gevolgen van gaswinning en kent de provincie veel armoedeproblematiek. Deze eerste online dialoogsessie werd samen met Number 5 Foundation georganiseerd.

Wat speelt er, wat kunnen we er samen aan doen? Wat gaat er nu mis? Wat zijn goede voorbeelden hoe het zou kunnen of moeten?

“Er is genoeg aandacht voor de mentale gezondheid bij jongeren, het ontbreekt alleen aan acties.”

JONGERENTOP

HOE GAAT HET?

“Volwassenen stellen wel de vraag ‘hoe gaat het?’, maar hebben nooit echt de tijd om naar het antwoord te luisteren. Jongeren leren daarmee dat het er eigenlijk niet toe doet, dus gaan ze het er niet over hebben.”

Opvallende uitspraken en opbrengst van de bijeenkomst:

- Er is genoeg aandacht voor mentale gezondheid bij jongeren, maar het ontbreekt aan actie.
- Zet in op preventie!
- Het hoeft niet alleen maar 1-op-1 zorg te zijn, we moeten het er vooral met elkaar over kunnen hebben. Thuis, op school, bij vrienden, familie en in de kroeg.
- We moeten echt leren om meer tijd en aandacht voor elkaar te hebben als we vragen ‘hoe gaat het met je?’. Heb oprechte aandacht voor de reactie op de vraag. Het zit ook niet in onze noordelijke cultuur om de vraag te stellen, laat staan echt te luisteren naar wat de ander zegt.
- Die aandacht zit ook in als het wel goed met iemand gaat. Je moet niet alleen maar aandacht krijgen als je al in het ‘oranje of rood’ zit. Ook als het goed met je gaat, is het nodig om door te vragen. Dit kan juist ook preventief werken!
- Volwassenen kunnen niet snappen hoe het is om nu jong te zijn. Maar vraag door, oordeel niet meteen. Het is net zo moeilijk voor jongeren om te begrijpen hoe het is om volwassen te zijn als andersom.
- De cultuur moet ook veranderen dat alles altijd goed moet zijn, het is oke om niet oke te zijn.

ARMOEDE

“Houd op met regels voor iedereen, maar kijk naar wat iemand specifiek nodig heeft en houd daarbij oog voor de lange termijn.”

In Groningen wonen naar verhouding meer mensen met een laag inkomen dan in de rest van Nederland (Sociaal Planbureau Groningen). Wanneer de aardbevingsschade en -schuld is opgelost, is de armoede nog niet opgelost. Welke oplossingen zijn er? Wat is er nodig om de armoede aan te pakken? Samen met 2BE werd deze sessie over armoede georganiseerd.

Armoede is... (volgens de deelnemers)

- Dat je niet kan zorgen voor de mensen van wie je houdt.
- Keuzes moeten maken tussen brood en wasmiddel.
- Jongeren die op school zitten en geen laptop hebben.

Wat zijn oplossingen?

- Prijzen omlaag (boodschappen/ huur/ gas, water en licht/ benzine).
- Verslavingszorg toegankelijker maken voor daklozen.
- Daklozen een woning aanbieden.

Wat kan de overheid doen?

- Houd op met regels voor iedereen, maar kijk naar wat iemand specifiek nodig heeft en houd daarbij oog voor de lange termijn.
- Kijk goed waaraan je geld uitgeeft en hoe budgetten verdeeld worden:
 - De overheid zou moeten stoppen met geld uitgeven aan wegen vernieuwen (we hebben hartstikke goede wegen) en andere projecten. Nu eerst eens budget vrij maken om mensen die op straat leven te helpen.
 - Houd op met gas en benzine verkopen aan het buitenland en vervolgens weer in te kopen.
 - Nederland is een klein land en we willen overal aan meedoen. Daarvoor hebben we niet genoeg geld of mensen.
- Kijk bij een sollicitatie niet naar iemands verleden, maar naar wat iemand kan. Overheid mag meer regie voeren op de match tussen openstaande vacatures en werkzoekenden. Zij hebben een beter overzicht en kunnen makkelijker mens en werk aan elkaar koppelen.

Algemene oplossingen

- Social share houses: laat daklozen samenwonen. Kijk daarbij wel goed wie wat nodig heeft en dus wie je wel en niet bij elkaar zet.
- Vergeet bij de toekenning van huizen aan asielzoekers de mensen die in Nederland zijn geboren en op straat wonen niet.
- Inrichten van afkickhuizen; een soort community waarbij mensen een eigen kamer hebben, een gezamenlijke woonkamer en begeleid worden tijdens sessies om af te kicken.
- Laat mensen bewijzen dat ze een huis verdienen, bijvoorbeeld door af te kicken.
- Er zijn zoveel leegstaande panden waar (tijdelijk) kamers van gemaakt kunnen worden.
- Leergeld voor volwassenen.

Wat de deelnemende jongeren kunnen/ willen doen, of bij kunnen helpen:

Het taboe mag af van armoede. Mensen hoeven zich niet te schamen, omdat zij hulp nodig hebben:

- Op scholen vertellen over armoede (net als bureau Halt of verhalen over vuurwerk).
- Tiktok gebruiken om armoede onder de aandacht te brengen.
- Hang posters op om armoede onder de aandacht te brengen.
- Leer kinderen in groep 7 al dat armoede bestaat (zorg wel dat de juiste persoon voor de groep staat die kan aansluiten bij de leerlingen).
- Zet vrijwilligers in: flyeren, mensen op straat aanspreken.
- Laat school aan maatschappelijke stages extra punten toekennen voor bijvoorbeeld jongeren die meehelpen om armoede te bestrijden, zodat het aantrekkelijker wordt voor jongeren om een bijdrage te leveren in de maatschappij.
- Verstrek op openbare plekken informatie over de hulp die mensen die in armoede leven kunnen krijgen.
- Promoot de facebookpagina's met gratis spullen/ weggeefhoekjes: zo weten meer mensen ze te vinden om spullen aan te bieden en weten mensen in armoede ze makkelijker te vinden.

KLIMAAT

Tijdens deze sessie, die in samenwerking met JongRes is opgezet, is de dialoogsessie opgeknipt in drie thema's: groen, energie en klimaatadaptatie. Wat opvalt bij de groep is dat bijna alle deelnemers al actief bezig zijn en zich inzetten voor een beter klimaat.

**“Meer groen in je directe
omgeving moet een recht zijn
voor iedereen.”**

“Ik maak me zorgen dat niet genoeg mensen zich zorgen maken over het klimaat.”

Thema groen

Alle inwoners van Groningen hebben recht op groen in hun omgeving. Het liefst door groen te integreren door dit in het straatbeeld te verwerken; meer groene paden aanleggen, gratis buitensporten toegankelijk maken, meer zwemplassen waardoor de waterkwaliteit verhoogd wordt, meer ijsbanen om de community te bouwen; kortom heel veel manieren om mensen actief naar buiten te krijgen. Dit is goed voor de aarde en voor de eigen gezondheid. Een ultiem doel zou kunnen zijn om een wandeling van 20 kilometer door de stad en ommelanden van Groningen te maken, aan een stuk, die helemaal vergroend is. Een prachtige promotie voor de stad en een aanwinst voor Groningers om meer te bewegen in het groen. Bestaande groene plekken worden aantrekkelijker als er meer faciliteiten zijn, liefst flexibel zoals met een koffietruck.

Thema energie

De groep gelooft in het veel meer samen doen, bijvoorbeeld alle daken in een wijk voorzien van zonnepanelen door de overheid. Ook community windmolens voor dorpen moeten meer gestimuleerd worden en het OV moet absoluut toegankelijker worden, het liefst gratis. Hiermee wordt de vraag verhoogd waardoor ook het aanbod verbetert.

Het aanbod in de supermarkt moet drastisch naar beneden, een pakje boter is prima i.p.v. tien verschillende soorten, hierdoor is minder ruimte nodig dus minder energie en ook minder koeling.

Thema klimaatadaptatie

- Groene daken op bussen, treinen en bushokjes.
- Mensen beter onderwijzen hoe ze warmte buiten houden in de zomer en binnen houden in de winter met luiken, gordijnen en zonwering.
- Ook voldoet de huidige bouw niet meer, we moeten dikkere muren maken en minder ramen.
- Meer regenwater opvangen en dit inzetten bij doorspoelen, toilet, schoonmaken van openbare gebouwen van buiten, straten etc.

Op basisscholen zou er veel meer aandacht voor klimaat moeten zijn, bijvoorbeeld door verplichte klimaatlessen met als doel: bewustwording, actie (besparen e.d.) en kennis en inspiratie om zelf aan de slag te gaan in de techniek en zo bij te dragen aan het klimaat.

VOORZIENINGEN

Vragen die centraal stonden bij de bijeenkomst over voorzieningen: Hoe ziet je week eruit? Hoe reis je van a naar b? Kan je sporten in jouw buurt/dorp? Welke hobby's zou je hebben als alles mogelijk zou zijn in de buurt? Welke voorzieningen gebruik je nu het meeste, maar welke mis je? En waar zou jij geld aan uitgeven als het aan jou lag? Deze sessie werd georganiseerd door Groninger Dorpen, samen met Mensenwerk Hogeland en Jongerencentrum Express.

“Ik mis een plek om samen te komen voor oudere jongeren.”

“Ik moet 23 km in het donker fietsen om bij school te komen. De bus is er niet meer.”

Sport, werk, school en de jeugdsoos zijn de meest gebruikte voorzieningen in een week. Het meest gebruikte vervoersmiddel is de auto.

Dat de auto belangrijk is voor deze groep (de bijeenkomst is in Uithuizen) wordt duidelijk bij welke voorzieningen gemist worden: goede ov/ busverbindingen staan bovenaan. Maar ook winkels (vooral voor ouderen in de dorpen) en een plek om elkaar te ontmoeten als je ouder dan 18 jaar bent (de jeugdsozen zijn vaak tot ongeveer 18 jaar).

“Er is nu een groot leeftijdsverschil. Zodra je 18+ bent zoek je toch andere dingen, voel je je niet echt meer echt thuis in een jeugdsoos. Er is ook verschil tussen de jeugd nu en hoe wij waren.”

Er is vaak overlast in de woonwijk door jongeren, er is niks waar de jongeren heen kunnen. “We hadden een idee voor een mobiel jeugdhonk, waar wel wifi enzo was, maar dat is er nog steeds niet. Zet die vooral op een plek waar er minder overlast veroorzaakt kan worden.”

Er mag geld verdeeld worden over de genoemde voorzieningen. Waar zou je geld aan uitgeven? De top 10:

0. Wonen (later toegevoegd na doorpraten, vandaar het cijfer 0 in de lijst). Als jongeren een woning hebben, kunnen ze daar afspreken met vrienden, dat doen ze nu niet nu ze nog thuis wonen, of ze spreken in auto af en gaan rondjes rijden. Met een woning is de ontmoetingsplaats iets minder belangrijk).

1. 18-30 jaar plek

Waarom is zo'n fysieke plek belangrijk?

- band opbouwen, praten over hoe het echt met je gaat,
- zelf dingen kunnen organiseren,
- in het dorpshuis zou een optie kunnen zijn voor 1 of 2 avonden, maar mag/ kan niet altijd

2. Uitgaan/ horeca

3. Zorg

4. OV

5. Sportvereniging

6. Supermarkt

7. School

8. Sportschool

9. Openbaar toilet

“Als je 18 bent wil je zo snel mogelijk je rijbewijs halen en een auto hebben, want dat is vrijheid, je kunt gaan en staan waar je wilt en je hebt een plek waar je met je vrienden kunt afspreken: in de auto en rondjes rijden, bij gebrek aan een ontmoetingsplek voor 18+”

ECONOMIE

Op de campus in Appingedam is in samenwerking met Jong Noord het thema economie besproken.

Het thema economie is abstract, de focus lag vooral op werkgebieden en in welke sector de jongeren graag willen werken. Hoe gaat het met de economie van Groningen? Wat is er nodig en hoe zou jij je passie kunnen verwezenlijken? De jongeren zagen mogelijkheden, maar ook grote obstakels.

“Voor Groningen wil ik mijn plan aanpassen, zodat ik hier in de buurt kan blijven wonen.”

Het belangrijkste punt dat de deelnemende jongeren meermaals hebben genoemd is de leefbaarheid van het gebied. Er is veel leegloop van winkelgebieden en daarnaast zien ze ook dat er vergrijzing en ontgroening plaatsvindt. Deze eigenschappen maken het niet aantrekkelijk voor jongeren om te blijven en werk te zoeken. Verder heeft de provincie te maken met centralisatie, volgens hen; als je iets wilt is de kans groot dat je daarvoor naar de stad Groningen moet.

Daarnaast is het thema zelfontplooiing veel aanbod gekomen. De huidige omgeving biedt weinig kansen en daarbij is er geen plek waar de jongeren zich op verschillende vlakken kunnen ontwikkelen. Vooral op het gebied van onderwijs valt nog winst te halen.

Wat moet er gebeuren?

- Onderwijs moet toegankelijker en kwalitatief beter.
- Meer ruimte voor ontwikkeling en creativiteit.
- Centralisatie tegen gaan.
- Meer inzicht in wat er al is.
- Meer oog voor de problemen die op dit moment heersen zoals huisvesting, mentale problemen en armoede.

De wensen van de jongeren om dit op te lossen:

- De toegankelijkheid in de vorm van openbaar vervoer. Er zijn veel buslijnen en bushaltes verdwenen.
- De kosten voor school. Schoolboeken zijn soms niet te betalen, financiële hulp moet voor een grotere groep mensen beschikbaar gemaakt worden.
- Meer lokale activiteiten en jongerenwerk. Zo is er meer laagdrempelige hulp en ruimte voor leuke dingen.
- Een multidisciplinair centrum voor uitgaan, sporten, cultuur.
- Een kritische blik op het zorgsysteem. Psychische hulp moet laagdrempelig worden, bijvoorbeeld op school met ruimte voor maatwerk.
- Er wordt een voorbeeld genoemd: geen harde inkomensgrens voor het wel of niet gebruik mogen maken van ontbijt op school maar als iemand geen geld heeft voor ontbijt gewoon hulp aanbieden.
- Meer opleidingen in de rest van de provincie, ook het hoger onderwijs.

MIJN GRONINGEN

Het thema Mijn Groningen gaat over het landschap, erfgoed, de omgeving. Stel je voor dat je over 30 jaar in Groningen een huis hebt en werk hebt, hoe wil je dan dat jouw leefomgeving eruit ziet?

Bijna alle deelnemers geven aan in het Noorden te willen wonen. Zelfvoorzienend, vrijstaand en met uitzicht op groen. Aan de rand van een dorp of stad, zodat voorzieningen op fietsafstand zijn. Wat ook een aantal keer gezegd wordt is 'je eigen ding kunnen doen'. En, de meeste willen vooral in karakteristieke, oude huizen wonen.

**“Je hebt niet altijd
door wat je hebt”**

Een ideaal beeld. Welke uitdagingen zijn daarbij te bedenken?

- Oude gebouwen zijn moeilijker te verduurzamen, dat botst met klimaat- en energiedoelstellingen.
- Niet al het erfgoed kan worden behouden, onderhoud/ verduurzaming is gewoon te duur, misschien moeten regels ook wat minder strikt zijn qua monumentenstatus om erfgoed toch te kunnen behouden en te kunnen verduurzamen of de functie-invulling flexibeler maken. Denk aan appartementen in monumenten.
- De verschillende soorten landschappen in Groningen maken Groningen uniek, maar ook lastig. Tegelijk is deze uniekheid ook een mooie kans om dit te verkopen qua toerisme/ aantrekkelijkheid (in Groningen heb je echt alles!).
- Niet alles kan: ruimtegebrek.
- Weids uitzicht, we willen het allemaal, maar het kan niet in relatie tot energiedoelstellingen. En: niet iedereen kan weids uitzicht hebben.

**“Groningen is uniek met
zoveel verschillende
landschappen.”**

VEILIGHEID

Tijdens een inloopavond in het jongerencentrum in Hoogezand is de dialoogsessie over veiligheid gehouden. Samen met jongerenwerk Kwartier Zorg en Welzijn gingen jongeren tussen 14-23 jaar met elkaar in gesprek over zowel fysieke als sociale veiligheid. De belangrijkste punten die naar voren zijn gekomen:

Sociale veiligheid:

- Groepen zijn zowel veilig als onveilig. Vrienden en vijanden zitten samen in een groep, Groepsdruk is een onveilig fenomeen, en komt vooral naar voren bij criminaliteit en drugs. Thuis zijn of bij ouders in de buurt zijn betekent niet dat dat veilig voelt.
- Er is onzekerheid over wat mensen bij zich dragen qua wapens.
- De politie is er niet genoeg. Er is één politieauto en eigenlijk heerst het gevoel dat er niet goed wordt ingegrepen.

JONGERENTOP

-
- Het is intergenerationeel, “mijn ouders deden het ook zo”. Sommige jongeren groeien op met het idee dat er moet worden gevochten (letterlijk en figuurlijk).
 - Dealen uit armoede.
 - Sociale media stimuleert onveiligheid. Als er een ruzie is wordt het meteen gedeeld en krijg je met 5 minuten een achterban. Iedereen kiest altijd een kant. Er zijn wel altijd mensen die willen helpen.

Fysieke veiligheid

- Alleen buiten en in de avond zijn de engste momenten. Alleen naar huis fietsen wordt niet gedaan. Donkere plekken, alleen naar huis fietsen of lopen is dan doodeng.
- Een capuchon op voelt veiliger, het is dan niet duidelijk of je een jongen of meisje bent.
- “Een mes geeft je meer vertrouwen dat je situaties aan kan.”
- Veiligheid blijft altijd in ontwikkeling. Als een plek veiliger gemaakt is, komen er wel weer andere onveilige dingen.

Wat zijn oplossingen?

- Met de gemeente en scholen in gesprek over de ervaring van jongeren. Maar dan moeten ze echt luisteren.
- Een vertrouwenspersoon aanstellen op school (leerkracht of jongerenwerker). Is heel afhankelijk van de personen of je je gehoord voelt. Maar dat is wel het belangrijkste, luisteren. Als puber wordt je niet serieus genomen of laag ingeschat.
- Ga eerst in gesprek. Eén op één, ga niet meteen naar de politie. Luister naar waarom iets gebeurt.
- Ouders moeten beter luisteren, maar vaak schreeuwen ze tegen hun kind. Kijk ook naar het gezin waar een jongere vandaan komt.
- Leren om je veilig te voelen door bijvoorbeeld een vechtsport te leren.
- Meer politie of wijkagenten.
- Plek om je terug te trekken, een jongerencentrum is te specifiek. Een plek waar ook wordt gewerkt aan talentontwikkeling en waar activiteiten zijn, maar ook voor huiswerk/ ruimte om te leren die altijd open is en waar een conciërge is.

“Ik moet me beschermen met geweld en een grote bek om me veilig te voelen.”

ONDERWIJS

Samen met Noorderpoort is de sessie over onderwijs georganiseerd in de Graanrepubliek.

De belangrijkste conclusie van deze sessie; dat een gesprek met elkaar aangaan, live aan een tafel, echt heel moeilijk is. Dit wordt door de jongeren zelf benoemd. Ze zijn zichtbaar ongemakkelijk en weten niet hoe ze dit moeten doen en hoe ze op elkaar moeten reageren vinden ze nog moeilijker. Oefening baart kunst, na verloop van tijd wordt het makkelijker en komt de groep met een aantal aanbevelingen.

**"Ik wil heel graag
leren hoe ik een
goed gesprek moet
voeren.
En hoe ik mijn
mening op een
juiste manier naar
voren kan
brengen"**

- De deelnemers voelen zich vaak niet serieus genomen, ze geven aan dat dit ook deels aan henzelf ligt omdat ze gewoon niet goed weten hoe ze dingen onder woorden moeten brengen. Vervolgens wordt er dan niet gereageerd zoals ze graag zouden willen en dan slaan ze dicht. De deelnemers geven zelf aan dat ze hier heel graag aandacht voor willen hebben op school om dit te leren.
- Individuele aandacht wordt als een groot gemis gevoeld in het onderwijs. Aandacht voor wat iemand nodig heeft, hoe het met hen gaat, meer een blik op talentontwikkeling zou een van de eerste prioriteiten moeten zijn, dit heeft ook direct invloed op de mentale gezondheid van de jongeren.
- Veel jongeren geven aan dat ze niet op tijd, of juist veel te vroeg op school zijn met het OV. Een oplossing zou zijn om goede afstemming tussenschooltijden en OV prioriteit moet krijgen.

**"We moeten meer
oke zijn met niet
oke zijn"**

JONGERENTOP

WONEN

In Stadskanaal is, in samenwerking met Route Rubicon, een gesprek gevoerd over wonen. Waar liggen de uitdagingen? Wat gaat er niet goed? En vooral, welke oplossingen zijn er? Hoe kunnen we vernieuwend naar wonen kijken?

Uitdagingen:

- Lange wachttijden (vaak wel 6-7 jaar).
- Particulier huren is wel beschikbaar, maar heel duur.
- Mensen met (aanstaande) kinderen krijgen geen voorrang en komen op straat te staan, vooral na bijvoorbeeld scheiding van partner.
- Huurwoningen zijn duur.
- Onderhoud is veelal achterstallig (schimmel, tochtig, etc.).
- Om te huren, heb je een uitwonende beurs nodig. Voor een uitwonende beurs heb je een adres buiten je ouders nodig. Een cirkel waarin je vastzit als je weinig geld hebt.

Wat kunnen we doen:

- Inzet containerwoningen.
- De lucht in bouwen.
- Tiny houses bouwen.
- Op zee huizen bouwen.
- Grote boerderijen deels (laten) ombouwen tot kleinere woningen en dit ook wettelijk mogelijk maken (bestemmingsplan, huisnummering etc.).
- Leegstaande gebouwen (kantoorpanden, ziekenhuizen) ombouwen naar woningen.
- Woningen boven gemeenschapsgebouwen bouwen (bijvoorbeeld bij een campus of integraal kindcentrum op het dak).

En wat moet er nog meer geregeld worden?

- De doorstroom van begeleid wonen naar zelfstandig wonen versimpelen. Soms houden mensen een plek vast bij begeleid wonen die ze niet meer nodig hebben, doordat ze geen nieuwe woning kunnen vinden.
- Jongeren al op school attenderen op inschrijven bij woningbouwcoöperaties, ook wanneer je al een huis hebt. Zo voorkom je dat je met lege handen staat als bijvoorbeeld je relatie eindigt.
- Inloopuren op vaste plekken waar mensen die een woning zoeken naartoe kunnen.
- Mensen die een huis kopen om te verbouwen en verhuren, krijgen een deadline wanneer de verbouwing klaar moet zijn. Zo voorkomen we dat huizen jaren leegstaan.
- Bestemmingsplannen makkelijker aan te passen: zo kunnen bestaande gebouwen ook worden omgebouwd tot woningen.
- Meer bouwen in kleine gemeentes om de druk van de stad af te halen.

Tot slot

De huizen moeten minimaal:

- schimmelvrij zijn
- goed geïsoleerd zijn
- een keuken hebben
- minimaal 2 slaapkamers hebben
- goede ventilatie hebben
- goed onderhouden zijn

**“Er zijn al zoveel stenen,
gebruik ze dan ook
allemaal”**

JONGERENTOP

“Het idee van elkaar echt begrijpen is misschien wel teveel! Actief luisteren is al een goeie stap. Begrip hoeft misschien nog niet.”

COLOFON

UITGEVER

JongerenTop in opdracht van het Rijk
en de Groningse overheden

REDACTIE

Fenna Smits, Anouk Maassen,
Marian van Voorn en Wini Weidenaar

CONCEPT & CREATIE

Marian van Voorn en Wini Weidenaar

FOTOGRAFIE

Lucas Kemper, Martijn Heemstra &
Eppo Karsijns

DRUK

Editie 1

COPYRIGHT

2024, JongerenTop
info@jongeren.top

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk,
fotokopie, geluidsband, elektronisch of
op welke wijze dan ook, zonder
schriftelijke toestemming van de
uitgever.

www.jongeren.top